

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Σελίδες απάντησης: 4
Σελίδες συνημμένων:
Σύνολο σελίδων:

30 ΜΑΙ. 2016

Αθήνα 26/08/2016
Αριθμ. Πρωτ.: 592

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Στήριξη ελληνικής γαλακτοπαραγωγής και κτηνοτροφίας»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 5334/12-05-2016**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Χ. Παππάς** και για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α. Ιστορικό

Η διαπραγμάτευση της συμφωνίας Ε.Ε.-Καναδά ξεκίνησε το 2009 και ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2014. Καθ' όλη τη διάρκεια της διαπραγμάτευσης, τονίστηκε από ελληνικής πλευράς:

- τόσο με έγγραφα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) προς το επισπεύδον Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, τα οποία, στη συνέχεια, εστάλησαν ως ελληνικές θέσεις στην Ε.Επιτροπή
- όσο και με συναντήσεις και επιστολές των εκάστοτε Υπουργών Ανάπτυξης αλλά και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, ότι η προστασία των Γεωγραφικών Ενδείξεων (ΓΕ) αποτελεί κύρια προτεραιότητα για τη χώρα μας. Στις 26.09.2014, κατά τη διάρκεια της Συνόδου Κορυφής Ε.Ε.-Καναδά στην Οτάβα, ανακοινώθηκε επίσημα η λήξη των διαπραγματεύσεων, χωρίς, ωστόσο, να περάσει το κείμενο από το αρμόδιο Συμβούλιο Υπουργών.

Ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Βαγγέλης Αποστόλου, ευθύς μόλις ανέλαβε τα ηνία του ΥΠΑΑΤ, έκανε γνωστές τις ενστάσεις του:

- από το βήμα του Συμβουλίου Υπουργών Γεωργίας της 16^{ης} Μαρτίου του 2015 και
- σε κατ'ιδίαν επαναλαμβανόμενες συναντήσεις που είχε με τον Επίτροπο Γεωργίας κ. Hogan, ενώ
- στο Συμβούλιο Γεωργίας του Μαΐου (17/5) δήλωσε ξεκάθαρα ότι τα αποτελέσματα αυτής της διαπραγμάτευσης της Ε.Επιτροπής είναι εξαιρετικά δυσμενή για τη χώρα μας και δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτά ως έχουν.

Παρόμοιες συναντήσεις στο ίδιο πνεύμα έκανε και ο Γενικός Γραμματέας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων, κ. Κασίμης, με κορυφαία στελέχη της Ε.Επιτροπής.

Προς αυτή την κατεύθυνση και ως αποτέλεσμα συντονισμού των δύο Υπουργείων κινήθηκαν και οι πρωτοβουλίες του επισπεύδοντος Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού. Στο δε έγγραφο με αριθ. md 401/15 στις 3-12-2015 προς τα μέλη της Επιτροπής Πολιτικής Εμπορίου (TPC, Επιτροπή του Συμβουλίου) η ελληνική αντιπροσωπεία ανέπτυξε την επιχειρηματολογία της και κατέστησε σαφές ότι προτίθεται να μην εγκρίνει και να μην υπογράψει το εν λόγω κείμενο της Συμφωνίας, εάν δεν γίνουν σαφείς βελτιώσεις, οι οποίες να καλύπτουν και τα ελληνικά συμφέροντα.

Β. Τι προβλέπει η Συμφωνία Ε.Ε.-Καναδά

Στο άρθρο 20.21 παρ. 1 του κειμένου της Συμφωνίας, προβλέπεται ότι δεν απαγορεύεται η χρήση των όρων του Μέρους Α του Παραρτήματος 20-Α που έχουν έναν αστερίσκο (όπως η ΦΕΤΑ και άλλα τέσσερα τυριά) από οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο, αρκεί να συνοδεύεται από εκφράσεις όπως «τύπου», «είδους», «στυλ», «απομίμηση» ή σαν, σε συνδυασμό με

ευανάγνωστη ένδειξη της γεωγραφικής προέλευσης του σχετικού προϊόντος. Στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου, αναφέρεται ότι δεν απαγορεύεται η χρήση των όρων του Μέρους Α Παραρτήματος 20-Α που έχουν έναν αστερίσκο (όπως η ΦΕΤΑ) από οποιονδήποτε έκανε εμπορική χρήση αυτής της ονομασίας πριν από την 18^η.10.2013 συμπεριλαμβανομένων των διαδόχων και των επιγόνων τους. Δηλαδή, με άλλα λόγια, όσες επιχειρήσεις, καναδικές ή μη, διακινούσαν στην καναδική αγορά, μέχρι τις 18.10.2013, οποιοδήποτε λευκό τυρί, από αγελαδινό γάλα, κυρίως, και το ονόμαζαν «Φέτα», μπορούν να συνεχίσουν να το πράττουν. Οι επιχειρήσεις που θα ενδιαφερθούν, μετά τη συγκεκριμένη ημερομηνία, να κυκλοφορήσουν ένα τέτοιο προϊόν, θα το ονομάζουν «τύπου Φέτα», «στυλ Φέτα», «είδους Φέτα» κ.λπ. Συνεπώς, παγιάζεται η κατάχρηση της ΠΟΠ Φέτα από τις καναδικές, αμερικανικές και ευρωπαϊκές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην καναδική αγορά.

Γ. Τι ζητάει η Ελλάδα από την Ε.Επιτροπή

Η ελληνική αντιπροσωπεία, με το αριθ. md 401/15 έγγραφό της στις 3-12-2015 προς την Επιτροπή Πολιτικής Εμπορίου (TPC, Επιτροπή του Συμβουλίου), κατέθεσε μία συμβιβαστική πρόταση, ζητώντας από την Ε.Επιτροπή, χωρίς να αλλάξει καθόλου το κείμενο της συμφωνίας, να προστεθεί μία υποσημείωση (footnote) στη λέξη «Φέτα» (παράρτημα 20-Α, Μέρος Α), με την οποία να διευκρινίζεται ότι ως «Φέτα» μπορεί να θεωρηθεί μόνο το τυρί που προέρχεται αποκλειστικά από 100% πρόβειο γάλα ή από αναμίξεις αυτού με γίδινο (70% κατ' ελάχιστο πρόβειο και το υπόλοιπο από γίδινο γάλα). Με αυτό τον τρόπο, μόνο όσοι παράγουν λευκό τυρί με την ίδια πρώτη ύλη, όπως το αυθεντικό ελληνικό ΠΟΠ τυρί, θα μπορούν να το λένε «Feta», εάν το έπρατταν μέχρι τις 18.10.2013. Οι υπόλοιπες επιχειρήσεις που άρχισαν να το παράγουν μετά την εν λόγω ημερομηνία, θα το ονομάζουν «Feta style», «Feta type» κ.λπ. Δηλαδή, με άλλα λόγια, δεχόμαστε να μην προστατευθεί πλήρως η κορυφαία μας Γεωγραφική Ένδειξη (ΓΕ), αλλά, τουλάχιστον, οι Έλληνες παραγωγοί να μπορούν να ανταγωνίζονται με σχετικά ισότιμους όρους (αν μη τι άλλο με της ίδιας ζωικής προέλευσης γάλα) τα μεγαθήρια του διεθνούς ανταγωνισμού.

Και αυτή τη χρονική περίοδο θα πρέπει να κινηθούμε στην ίδια γραμμή, διευκρινίζοντας ότι η λέξη «Φέτα», στην περίπτωση μη Ελλήνων παραγωγών, θα πρέπει να συνοδεύεται από τη χώρα προέλευσης, π.χ «Feta, Made in Canada».

Προς την κατεύθυνση αυτή, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και στο πρόσφατο Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας του Ιουλίου εστίασε την παρέμβασή του στην υπό ολοκλήρωση συμφωνία CETA με τον Καναδά, όπου:

- εξέφρασε την απογοήτευσή του για τα αποτελέσματα όσον αφορά στις Γεωγραφικές Ενδείξεις (ΓΕ) και, συγκεκριμένα, στο έλλειμμα προστασίας για την ΠΟΠ Φέτα,
- υπογράμμισε ότι διατάξεις που εξασφαλίζουν εμπορικές χρήσεις, ακόμα και σε διαδόχους ή/και δικαιοδόχους υφιστάμενων επιχειρήσεων παραγωγής φέτας στον Καναδά, αλλά και άλλες χρήσεις, χωρίς χρονικό πλαίσιο, κινούνται πέρα από τα όρια έστω και της ελάχιστης προστασίας των συμφερόντων των Ελλήνων παραγωγών και
- ζήτησε από την Επιτροπή να ανταποκριθεί άμεσα στην υποβολή δήλωσης, με την οποία να δεσμεύεται για την προστασία των δικαιωμάτων των Ελλήνων παραγωγών στο πλαίσιο της CETA.

Δ. Γιατί δεν ασκήθηκε ή δεν ασκείται VETO

Η άσκηση «veto» στην προσωρινή εφαρμογή και υπογραφή μιας ολοκληρωμένης συμφωνίας Οικονομικής και Εταιρικής Σχέσης θα είχε αδιευκρίνιστα αποτελέσματα τόσο ως προς την τύχη της συνολικά όσο και ως προς τον πιθανό χρόνο στον οποίο αυτή η συμφωνία θα μπορούσε να ισχύσει, δεδομένου ότι θα άνοιγε το «κουτί της Πανδώρας» νέων διεκδικήσεων τόσο από πλευράς της τρίτης χώρας (Κοινότητες Ν.Αφρικής ή Καναδάς κατά περίπτωση) όσο και από πλευράς άλλων εταίρων της Ε.Ε. Για όλες αυτές, λοιπόν, τις συνέπειες κατηγορούμενη διεθνώς, δικαίως ή αδικώς, θα ήταν η χώρα μας.

Ε. Γιατί εξαιρέθηκε η ΦΕΤΑ

Η Ε.Επιτροπή από την πρώτη στιγμή που της τέθηκε το θέμα της πλήρους προστασίας της ΠΟΠ Φέτας και καθ' όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων,, υποστήριζε ότι η ονομασία «Φέτα» χρησιμοποιείται ευρέως και για σημαντικό χρονικό διάστημα από τους τοπικούς παραγωγούς στον Καναδά για το λευκό τυρί που παράγεται σε αυτόν και, μάλιστα, είναι ευρέως διαδεδομένη στο καταναλωτικό κοινό. Συνεπώς, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της

Ε.Επιτροπής, η εν λόγω ονομασία βρισκόταν στα πρόθυρα να χαρακτηριστεί γενόσημη (generic) ονομασία. Σε αυτή λοιπόν τη διάδοση της ονομασίας «Φέτα» από τοπικούς παραγωγούς, πιθανότατα με ελληνικές ρίζες, έγκειτο και η δυσκολία πλήρους προστασίας της, δηλαδή της απαγόρευσης οποιασδήποτε χρήσης της από άλλους, πλην των Ελλήνων, παραγωγούς.

Πλέον των ανωτέρω, αναφέρεται ότι το ενωσιακό δίκαιο δεν επιτρέπει την απαίτηση υποχρεωτικής αναγραφής της χώρας προέλευσης στο γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα. Ως εκ τούτου, η Ε.Ε., με την αριθ. 2010/147/ΕΕ απόφασή της, ανάγκασε τη χώρα μας να αποσύρει σχετική αγορανομική διάταξη, η οποία θέσπιζε υποχρεωτική την αναγραφή προέλευσης της πρώτης ύλης. Βάσει του τελωνειακού κώδικα της Ε.Ε., εάν η πρώτη ύλη του γάλακτος έχει υποστεί ουσιώδη μεταποίηση σε μία χώρα, όπως συμβαίνει και κατά την παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων, το παραγόμενο προϊόν δύναται να χαρακτηριστεί ως προϊόν της χώρας αυτής.

Παρά τα ανωτέρω, η υποχρεωτική αναγραφή της προέλευσης στο γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα αποτελεί πάγιο αίτημα της χώρας μας στις συζητήσεις σε επίπεδο Οργάνων της Ε.Ε., καθώς προϋποθέτει ρύθμιση σε ενωσιακό επίπεδο. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Ιούνιο του 2015 παρουσίασε, ως είχε υποχρέωση από τον Καν. (ΕΕ) 1169/2011, ανάλυση αντίκτυπου για την υποχρεωτική αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης για το γάλα, το γάλα που χρησιμοποιείται ως συστατικό γαλακτοκομικών προϊόντων, στην οποία, ωστόσο, κατέληγε στην παρουσίαση της υποχρεωτικής αναγραφής ως μη εφικτής λόγω μεγάλου διοικητικού κόστους. Στις πιέσεις προς την Ε.Ε. που συνεχίζουν, όμως, να ασκούνται, η χώρα μας πρωτοστατεί. Το ίδιο ισχύει και για τη σαφή και θερμή στήριξη της Ελλάδας προς τη Γαλλία για σχετικό αίτημα έγκρισης από την Ε.Ε. λήψης εθνικών μέτρων, το οποίο η χώρα μας θα ακολουθήσει θα υπογραφεί σχετική υπουργική απόφαση σε σύντομο χρονικό διάστημα, με την οποία θεσπίζεται υποχρεωτική επισήμανση προέλευσης για το γάλα και για τα γαλακτοκομικά προϊόντα.

Όσον αφορά στη στήριξη του γαλακτοκομικού τομέα, στον οποίον το παρόν διάστημα ασκείται ακόμη πιο έντονη πίεση από τις διεθνείς, ευρωπαϊκές αλλά και εθνικές συγκυρίες κρίσης, απαιτούνται συντονισμένες δράσεις και συνέργειες. Για τον λόγο αυτό, όπως έχει, ήδη, ανακοινωθεί, θα υλοποιηθεί συντονισμένο σχέδιο δράσης για τον έλεγχο της αγοράς του γάλακτος κατά μήκος όλης της αλυσίδας παραγωγής και εμπορίας, με ενιατικοποίηση των ελέγχων στις εισόδους και σε όλη την αλυσίδα διακίνησης μέχρι το ράφι του καταναλωτή, ώστε να παταχθούν φαινόμενα ελληνοποιήσεων, φοροδιαφυγής, αισχροκέρδειας και παραπλάνησης του καταναλωτή. Στο πλαίσιο αυτό, δρομολογείται η διασύνδεση ψηφιακών βάσεων του ΥΠΑΑΤ και του Υπουργείου Οικονομικών για τον αποτελεσματικότερο έλεγχο της ικνηλασιμότητας όλων των σταδίων της εμπορίας και διακίνησης του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων.

Παράλληλα, επειδή τα προβλήματα του συγκεκριμένου κλάδου, λιγότερο ή περισσότερο, τα αντιμετωπίζει όλη η Ευρώπη, το ΥΠΑΑΤ στα τελευταία συμβούλια Υπουργών Γεωργίας κάνει συστηματική αναφορά σε μερικές προϋποθέσεις που θεωρεί ότι είναι, ειδικά για τον εν λόγω κλάδο, πάρα πολύ σημαντικές και μπορούν να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που συνδέονται άμεσα με την ευρωπαϊκή κρίση στον γαλακτοκομικό τομέα.

Συγκεκριμένα, σε επίπεδο Ε.Ε., το ΥΠΑΑΤ θα προτείνει άμεσα:

- την υποχρεωτική αναγραφή προέλευσης στο γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα που λειτουργεί προς την κατεύθυνση βελτίωσης της διαφάνειας της αγοράς. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δίνει τη δυνατότητα της προαιρετικής αναγραφής της χώρας προέλευσης της πρώτης ύλης ειδικά για τα γαλακτοκομικά. Σημειώνεται ότι το ΥΠΑΑΤ επιμένει στην υποχρεωτική αναγραφή και καλεί, ειδικά, τις ελληνικές βιομηχανίες να προχωρήσουν στην αναγραφή, με το επιχείρημα ότι ο Έλληνας καταναλωτής πρέπει να πληροφορείται και να αποφασίζει εάν θέλει να πληρώσει τέσσερα, πέντε ή δέκα λεπτά παραπάνω για το φρέσκο γάλα το ελληνικό που έχει όλες αυτές τις προϋποθέσεις που όλοι στηρίζουμε και είναι μία πραγματικότητα,
- την έμπρακτη στήριξη της διαπραγματευτικής δύναμης των παραγωγών μέσα από τη στήριξη της δημιουργίας και ενίσχυσης συλλογικών δομών και καθετοποιημένων μοντέλων,
- το σύστημα κεντρικής εποπτείας και έναν μηχανισμό εξισορρόπησης της γαλακτοπαραγωγής σε όλο το μήκος και το πλάτος της Ε.Ε. και τη διασφάλιση τιμών παραγωγού άνω του κόστους,

- την εφαρμογή σε ευρωπαϊκό επίπεδο ενός κώδικα δεοντολογίας στις εμπορικές σχέσεις για την αντιμετώπιση του φαινομένου πώλησης γάλακτος κάτω του κόστους παραγωγής ή σε τιμές καταναλωτή μακράν των τιμών παραγωγού χωρίς ισοκατανομή της προστιθέμενης αξίας,
- την καθιέρωση συγκεκριμένων κανόνων καθορισμού των περιθωρίων κέρδους σε όλη την τροφική αλυσίδα,
- την έγκριση επιπλέον χρηματοδότησης για προγράμματα προώθησης στην εσωτερική αγορά αλλά και στις τρίτες χώρες με παράλληλη εντατικοποίηση των προσπάθειών της Ε.Ε. για αποκατάσταση των εμπορικών σχέσεων με τρίτες χώρες και την εξεύρεση νέων αγορών με διασφάλιση ισοτιμίας μεταξύ των συμφερόντων όλων των χωρών της Ε.Ε. κατά τις διαπραγματεύσεις και
- τη σύσταση Ειδικής Ομάδας Υψηλού Επιπέδου από την Ε.Ε. προς αναζήτηση και ανάδειξη λύσεων (α) για εργαλεία παρέμβασης στην αγορά και πρόληψης κρίσεων, (β) για κατάλληλα εργαλεία χρηματοδότησης (πολύ χαμηλότοκα δάνεια για διευκόλυνση της ρευστότητας ή και άμεσες ενισχύσεις) και (γ) για διασφάλιση δίκαιου εισοδήματος για τους παραγωγούς.

Όσον αφορά στο εσωτερικό της χώρας, επισημαίνεται ότι αξιοποιούνται τα διαθέσιμα εργαλεία παρέμβασης και συγκεκριμένα:

- Συνεχίζεται η στήριξη του κλάδου μέσα από τις άμεσες ενισχύσεις, την ενίσχυση του γάλακτος των μικρών νησιών του Αιγαίου Πελάγους και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης του νέου Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας (ΠΑΑ) 2014-2020. Το νέο ΠΑΑ θα αποτελέσει πηγή χρηματοδότησης για τη στήριξη των Οργανώσεων Παραγωγών, για τη δημιουργία τους αλλά και για την εμπορική δραστηριοποίησή τους, καθώς και για ευρύτερες συμπράξεις με ερευνητικά κέντρα ή φορείς για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους, την ανάπτυξη καινοτομιών και, ενδεχομένως, για τη δημιουργία συμπράξεων πρωτογενούς παραγωγής και μεταποίησης/εμπορίας/διάθεσης των προϊόντων στην κατεύθυνση της ενίσχυσης των τοπικών προϊόντων, του εξαγωγικού προσανατολισμού και της διασύνδεσης με τον τουρισμό.
- Για την προβολή και προώθηση των γαλακτοκομικών προϊόντων που παράγονται από εγχώρια πρώτη ύλη έχει θεσπιστεί το Εθνικό Σήμα σε εφαρμογή του Ν. 4072/2012 (ΦΕΚ Α 2012). Με βάση την αριθμ. Κ4-7838/ΦΕΚ Β/1432/04.06.14 ΚΥΑ, ως φορέας απονομής του Ελληνικού Σήματος στο γάλα και στα γαλακτοκομικά προϊόντα ορίστηκε ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, στον οποίο υποβάλλονται οι σχετικές αιτήσεις από ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις. Απαιτούνται προώθηση και γνωστοποίηση στο ευρύ καταναλωτικό κοινό της διαφοροποίησης του εν λόγω σήματος, η οποία θα γίνει συντονισμένα από την αρμόδια Γενική Γραμματεία Εμπορίου.
- Για τη στήριξη των μικρών μονάδων παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων, καθετοποιημένων ή μη, έχουν εκδοθεί εθνικά μέτρα και παρεκκλίσεις από το ενωσιακό πλαίσιο των Καν. (ΕΚ) 852/2004 και (ΕΚ) 853/2004, προς την κατεύθυνση της στήριξης και της διευκόλυνσης της μικρής, τοπικής και παραδοσιακής παραγωγής.
- Η δημιουργία ειδικής συλλογικής ταυτότητας για τα ελληνικά γαλακτοκομικά προϊόντα αφορά άμεσα και στους ίδιους τους παραγωγικούς φορείς μέσα από έναν συλλογικό φορέα όπως μία Διεπαγγελματική Οργάνωση, τη δημιουργία της οποίας το ΥΠΑΑΤ στηρίζει και αναμένει την ανάληψη των σχετικών πρωτοβουλιών όπως προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία.

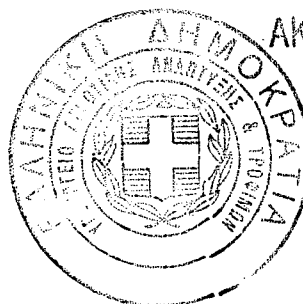
Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού – Γραφ. κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Εξωτερικών
- Γραφ. κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κ. Χ. Παππά

Π. Μανιάς